Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV — Reus Dimars 10 d' Octubre de 1899 — Núm. 3.385

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.

En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.

No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Ptas. 1
n provincias trimestre.	» 3'50
Extranger y Ultramar	» 5

Anuncis, á preus convencionals.

Farmacia Serra

Oberta tota la nit

12 ANYS de continuadas curacions y d' una aceptació general, son las millors probas pera demostrar que 'l

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sía tota classe de. . . . . . TOS

La que paga més contribució de la provincia.

AGRICULTORS ALERTA

Visiteu lo magatzém de guanos de

A RIUDOMS

Massó y Ferrando

Guano classe superior —Id. de peix —Cascos d' arengada pera adops de las hortalissas.

Magatzém á Riudoms

y á Reus Vilá, núm. 3.

Fábrica de flors artificials

DE

María Perpinyá

REUS.—Carrer Major, número 22.—REUS

Com tots los anys en aquesta época hi ha un gran y variat surtit en **coronas fúnebres, flors de seda, pluma, porcelana, zinch y tela impermeable; medallons** de diferentas formas y classes, **creus, pensaments** y altres **objectes artístichs** que en lo dia de difunts, solen colocarse sobre las tombas, com carinyós tribut dedicat á la memoria dels que foren.

Alta novetat en corona[illegible]

Se fan també tota classe d' inscripcions ab lletras **brodadas, pintadas** y de **paper**, destinadas al propi objecte.

PREUS REDUHITS

NOTA.—Se dibuixan cintas pera brodar inscripcions.

ELECTRA REUSENSE

Suministre de forsa ab ELECTRO-MOTOR

Aquesta Societat suministrará forsa motrís ab ELECTRO-MOTORS als industrials que ho solicitin.

Los Motors de corrent continua à la vegada que extraordinarias condicions d' economonía en lo *cost de compra y consum*, reuneixen las de *marxa silenciosa*, gran llimpiesa, espay reduhit y facilíssim maneig, ventatjas difícils d' obtenir ab altres sistemas. Tenen marxa senzillament variable y ab un simple moviment de palanca se regulan y cambian à voluntat, las velocitats mínima á máxima.

Los gastos d' oli pera son engrassament y sos desgasts, son tan insignificants, que poden en realitat considerarse com nuls.

En aquestas oficinas se facilitarán cuanta classe de datos sian necessaris.

Reus 9 Juny 1899.—Per la *Electra Reusense*, LO DIRECTOR.

Licor de fibrina y carn líquida RICHARD

Lo millor tónich-reconstituyent conegut, indicadíssim contra 'l raquitisme, escrófula, tuberculosis, convalecencias y en totas las malaltías caracterisadas per lo sello de la debilitat y que requereixen un bon aliment sens embargar l' estómach. Se ven en totas las farmacias.

DOCTOR J. MIRÓ

OCULISTA

Consulta en Reus: Los dilluns y divendres de dos á cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.

A Tarragona: los demés dias de deu á una del matí y de tres á cinh de la tarde, havent traslladat son gabinet al mateix carrer de la Unió, 7, pimer.

Secció doctrinal

Ponentadas

A la banda de Ponent hi ha grop. Lo Catalanisme ha comen at á sentir los efectes de la tempesta que avansa. L' horitzó espardoheix (?): la negror tapa 'l sol de justicia; al lluny retrunyen com trons los údols de las hienas de la prempsa rotativa; un que altre llampech groch y vermelleanch esqueixa la nuvolada, esferehint als esperits débils que tot tremolant interiorment, buscan xoplach; ventadas secas y polsosas embrutan lo terrer; enrarit l' ambent moral, la gent honrada s' ofega; comensan á caure grossas gotas que al tocar á terra tacan y fan remor estrident y que enutja; res se sent á la natura, tot está quiet y com demanantse ¿ayó á aquest?... Allá, lluny, molt lluny, un home brau y sa, que, an lo fi dllunyy, creuhats los brassos sobre 'l pit, mira [illegible] s' hi veu tempesta que s' acosta, veyentse en son rostre mescle y expressió una rialleta de despreci.... Es lo Catalanisme.

Los lladruchs d' una prempsa quin fí únich es lo negoci, han espahordit als gobernants y 'ls ha obligat, com avans los empenyé al daltabaix que ha sofert Espanya, á embestir de dret al Catalanisme, que no ha realisat cap acte que no sia legal, y que en tots los seus actes de propaganda ha sigut sempre molt més prudent que 'ls mateixos partits polítichs del Estat espanyols, los quins, ab lo fí d' assolir las regnas del Estat, n' han fetas y ditas de grossíssimas, sense que 'ls que usufructúan lo poder s' hagin donat per entesos, ni hagin pres cap mida pera evitar que l' Estat espanyol se manifesti al mon civilisat com á país salvatje explotat per las collas de perdularis que al dirse polítichs volen significar que son la personificació de totas maldats, de totas las perversions y de totas las més aborribles passions que 's poden desenrotllar en la personalitat humana. Mes tractantse del Catalanisme ja ha estat altra cosa. Y 's comprén. La doctrina catalanista, que es civilisadora, que vol dignificar á tot un poble, que 'l vol redimir dels mals que sofreix, que vol assolir la implantació de la nacionalitat catalana de las Bases de Manresa, que no 's descuyda may de predicar moralitat y honradés, que vol portar la pau als esperits y la germanor entre totas las classes socials, y quina base fonamental ética es lo Bé, ha d' esser perseguida é injustament tractada, perque 'l Catalanisme vencería, com vencerá, al Mal, que es la característica de la funció política del Estat espanyol, y just es regoneixer que 'l dret de defensa es natural, encara que moltas vegadas no sia just.

La ventada que comensa á deixarse sentir y que anirá creixent, es lo Mal que 's defensa del Bé; es la política espanyola que prefereix, ab tal de satisfer totas las concupiscencias, que s' enfonzi l' Estat, avans que s lvarlo dictantli lleys sabias y honradas y perseguint als malfactors que 'l destruheixen. Y la ponentada creixerá y arribará à esser tempestat desfeta, pero, com are, lo Catalanisme restará seré en mitj del mal temps, alt lo front, valent lo cor y despreciant aqueixos ciclons que la maldat envía al nostre terrer.

Lo Catalanisme es una causa gran y per res s' ha de conmoure passi lo que passi y succeheixi lo que succeheixi. Los fets epissódichs de la Historia no son res comparats ab tota la Historia. Lo Catalanisme sab ben be que 'l fí que 's persegueix es humá: per tant no ha de fer res més que cumplir ab tota serenitat y fermesa ab lo seu deber. Las ventadas, ni las ha de buscar ni las ha de témer. Ha de fer la seva via sense aturarse may y avansant sempre. No ha de modificar per res la conducta que fins are ha observat, que ha sigut en tots los cassos intitllable. No ha d' oblidar may que sols travalla pera Catalunya, y que per tant,

aquest ha d' esser l' únich objectiu dels catalanistas, que pel fet de serho han d' haver abdicat de la egolatría que tant de mal fa á las grans causas, quan aqueixa terrible desviació moral s' hi infiltra. No hs de parar en la tasca apostólica de propagar arreu los fonaments de tots los ordres que justifican lo Catalanisme y 'ls principis polítichs y socials que vol implantar á Catalunya. Y de ponentadas, q e 'n vingan. Un dia ó altre s' acabarán.

Més terrible que las ponentadas, es encara l' acció que sobre bon nombre de catalans exerceixen las mateixas causas que al actuar sobre 'l centre del Estat determinan la persecució que patím. L' Estat se sent impulsat per aqueixa prempsa que, aquí á casa enmatzina las conciencias pervertintlas y convertintlas en enemigas de Catalunya. Aqueixa prempsa sense altre ideal que 'ls cinch céntims, que ab tota conciencia perverteix la societat afemellantla y embrutintla, pervertintli la relligió y obrintli grossos esboranchs á la moral; aqueixa prempsa que fa més mal á la personalitat humana, que tots los vicis y las corrupcions, perque la seva acció seguida y fonda modifica la conciencia; aqueixa prempsa que sab lo mal que fa, que satánicament se 'n enriu, perque 'l mal que escampa es per ella deu de prosperitat y de riquesa; aqueixa prempsa tan dolenta com estulta, y tan degradada com desvergonyida, ha d' esser combatuda pel esfors individual dels catalanistas, pera que cap d' aqueixos diaris demoledors entri á la casa catalana á pervertir á las personas, essent aixís un obstacle indirecte al progrés del Catalanisme. Vos ho encomano catalanistas: no passéu en la vostra tasca de combatre aqueixa prempsa cent mil vegadas de pitjors efectes que la terrible glánula. Que determinin aqueixos diaris las ponentadas que 's vulgui, que las aguantarém y potser, y sense potser, fins las agrahirém; pero que no encomanin al esperit catalá rebaixament moral, la ignorancia, la mala intenció y la concupiscencia que 's troban á altres pobles y que ha portat al Estat espanyol á la situació gens ayrosa en que 's troba. ¡Guerra implacable á aqueixa prempsa hipócrita, que amaga tots los horrors morals sota d' una relligiositat mundana, ó d' un patriotisme *inconsutil*, ó d' una democracia prostituhida, ó totduna, sota aquestas tres modalitats del espanyolisme.

Lo grop hi es. Los que 'ns trobém lluny, molt lluny de xopluch, perque estém al bell mitj del terrer travallant de ferm pera 'l triomf del Catalanisme, n'havém sentit ja algunas ratxas. Mes no per aixó havém parat nostra tasca: seguím allá hont éram, travallant com travallavam, y sense sisquera haver girat lo cap per veure lo que era. Y aixís ho anirèm fent y aixís ho farán tots los catalanistas. No 'ns fan pas por las ponentadas... Per fortas que sian no destruhirán pas á [illegible]

D. MARTÍ Y JULIÁ.

Nostras firas y festas

Lo que 'n diuhen fora

La Renaixensa de Barcelona:

«Los cartells anunciadors de las festas que s' han de celebrar públicament en la ciutat de Reus los dias 21, 22, 23 y 24 del actual, s' han posat ja en circulació. Están redactats en castellá, lo que sentím, encare que no ns estranya». (1)

***

Lo *Diario de Tarragona*:

«Ha quedat acordat *definitivament* que la fira de Reus, durant los dias de las próximas festas, s' installi en l' arrabal baix de Jesús.

Segueix incansable en sos travalls la comissió de festeijos, á fi de lograr que aquéts resultin dignes de la ciutat que 'ls celebra.

La magnífica banda del regiment d' Almansa ha sigut contractada pera 'ls quatre dias de las festas.

Lo regiment de cavalleria de Tetuán pendrá part en las festas, pera lo qual organisará un vistosíssim *carrousel*.

Entre varias societats recreativas existeix gran competencia pera ratllar á gran altura en los números dels festeijos en que prenguin part. Hi ha qui assegura que si la una se gasta 200 l' altra gastará 400».

***

Nos diuhen de Tortosa que 'ls velocipedistas d' aquella ciutat están de lo més animats pera concorrer á las festas ciclistas.

Alguns vehins que s' han enterat per un suelto que insertá ans d' ahir *Los Debates*, que aquest periódich publicaría una correspondencia de Reus parlant de las firas y festas que han de celebrarse los dias 21, 22, 23 y 24, s' apressuraren á recomanar se 'ls hi guardin exemplars de dit número del periódich citat, puig hi ha interés per coneixer ab tots sos detalls lo que 's fará pera concorrehi. (2)

***

De Vendrell nos escriuhen:

Encare que 'ls vendrellenses hem vist ab desagrat que 'ls cartells anunciadors de las firas y festas d' aqueixa ciutat catalana, estessin redactats en la llengua dels *hidalgos*, es bastanta la animació que regna en aquesta ciutat pera assistir en los dias senyalats pera celebrarlas, á aqueixa ciutat; puig que coneixen á Reus y sa manera de procedir en aques cassos, esperém que serán unas festas de lo mes lluhidas per lo que han d' atreurehi moltíssima concurrencia de forasters.

***

Sabém que á Vilaseca regna la major animació entre aquells vehins pera assistir á las festas de nostra ciutat.

(1) Sens dupte nostre confrare está enterat de que l' Alcalde propietari don Pau Font de Rubinat, se troba en llicencia ausent de Reus y allunyat per lo mateix de la Alcaldía. Altra cosa hauría sigut de trobarse éll aquí.

(2) Demá donarém cabuda en nostras columnas á la correspondencia que s' aludeix en la carta que d' aquella ciutat hem rebut y que n' es estracte lo que avuy publiquém.

Los Sagells

de la Unió Catalanista

¿de quina forma ó manera los emplea V.?

No 's podía esperar menos dels catalans que aymém de cor á nostra pátria, que 'ls satisfactoris resultats que ha donat la emissió del SAGELL CATALANISTA. Aquest no tenía altre fi, al concebir la idea, que 'l de proporcionar á la Associació dels fills de la terra catalana, un ingrés voluntari que ajudés á sufragar los gastos excessius que solen reportar sempre tota classe de munions socials políticas y á la vegada demostrar ab probas, al mon enter, que ni som los catalanistas tant escassos com diuhen á Madrid, ni tant indiferents á la causa que 'ns anima y 'ns fá esperar dias de prosperitat, com pera 'ls centralisadors ho es lo país, de quins homes ni res n' espera de profit, ni hi creu, cosa aquesta que no necessito demostrar perque está en l' ánim de tots.

Donchs, bé: se posá en práctica 'l projecte dels «sagells» y als pochs dias de feta la primera edició de **125.000** d' aquets, quedá demostrat lo que 's desitjava; la edició s' agotá y 'ls exemplars quedaren es esos, no tan sols per Espanya, sinó per tot lo mon hont hi pugui arribar una carta, puig que als sobres d' aquestas se pégava nostre «sagell», y aixís es que no hi havía sobre en circulació que no portés, á par que la cara del Rey, l' imatge de Sant Jordi.

Aquesta demostració irrefutable del crescut nombre d' adictes á la nostra causa, produhí en lo senzill esperit del Govern, un efecte alarmant, qui, en lo que solzament n' era un petit auceli, hi cregué veurer féstega águila que li anava ja á arrebatar sa presa, y, ab una trampa *arbitraria*, pensá matar l' aucellet, pero aquést, sens rebrer lo més ínfim dany prengué nous rumbos.

Aixó es lo que 'ns ha passat ab los «sagells»; se 'ns ha privat de posarlos als sobres de las cartas, pero nosaltres li hem trobat altres aplicacions de mes propaganda y rendiments, y aquestas aplicacions moltas d' ellas peregrinas, sérias y humorísticas son Govern de que 'ns ha fet més bé que mal ab sa conducta arbitraria y contraproducent empleada ab nosaltres.

Per aixó 'ls hi preguntém á tots quants vulgan honrar nostras columnas ab sa contesta *«Los sagells de la Unió Catalanista ¿de quina forma ó manera 'ls emplean vostés?»*

***

Jo, ja que per avuy soch l' únich que pot contestar, me prench la inmodesta llibertat de ser lo primer que 'ls hi digui com ho faig, demanantloshi me perdonin la falta que cometo quedantme la primicia. Y végin, entre altres, de quin original medi me valch.

A un establiment *nacional* vaig volguer portar la práctica de ma ocurrencia. A l' estanch. Allí, la primera vegada, me vaig fer clavar per l' estanquera un sagell al paquet de cigarrets, un altre al llibret de paper de fumar, á la capsa dels mistos y al puro. Tot aixó avans que las mevas mans toquessin, sens lo «sagell», aquells productes estancats.

Lo primer camí que aixó vaig fer, com á bon catalá y per lo mateix ben educat, fou suplicantho, lo segon sens dir res absolutament, puig entrá en la voluntat de la expendedora, lo tercer ja l' estanquera s' havía provehit de «sagells» y, ab sorpresa meva, rehusá 'ls que jo li donava y empleá 'ls seus y per fi quedá com á costum y fins sé que avuy son ja tants los meus imitadors al indicat estanch, que 'ls amos han prés l' acort de c'avarhi nostre «sagell» á totas sas expendedurías tant punt las treuhen de la sucursal de l' Arrendataria.

D' altras maneras, com hi mentat avans l' empleo, pero aquestas son tan usuals ja entre nosaltres, que no 'n vul fer menció sisquera.

Tenen vostés la paraula.

JOFEGEN.

CRÓNICA

Observacons Meteorológicas

del di 9 d' Octubre de 1899

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetre aneroide	Grau d'humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en24 h.	Estat del cel	Obser particular
9 m.	760	93	'	3'1	Núuol	
3 t.	760	9o				

Horas d'observació	TEMERATURAS Máxima	Minim.	Ter. tip.	VENTS direcci.	NUVOLS classe	can.
9 m.	Sol. 3	18	23	S.	Cun Nin	0'6
3 t.	Sombra 2		26	E.		0'7

Cridém l' atenció de nostres lectors sobre l' article-pregunta «Los Sagells» que publiquém avuy en altre lloch d' aquest periódich.

A tots nostres lectors y colaboradors los hi agrahím per anticipat las respostas que 'ns donguin, que s' anirán publicant á mida que 's vagin rebent en aquesta Redacció.

—

L' acreditat establiment de novetats «El Capricho» ha imprés uns elegants programas *oficials* de las vinentes festas, los quals hem tingut ocasió de veure.

Aixó, en veritat, posa algo en evidencia á la Comissió de festas, puig es trista llástima y produheix péssim efecte que 'ls forasters y fins nosaltres mateixos ens hagim d' enterar del ordre senyalat pera la celebració dels números del programa per los cartells editats per un particular.

Nosaltres aplaudím la iniciativa del Sr. Codina, propietari de «El Capricho», puig que proporciona un benefici al poble, que un benefici ho considerèm, y si bé lamentém la llissó que pera la Comissió de festas ne resulta, confiém que 'ls servirá d' estimul pera portar á terme ab la activitat que indivualment caracterisa á sos dignes individuos, los assumptos á la colectivitat encomanats. No desconeixém las innumerables dificultats y entrebanchs ab que han d' ensopegar en la organisació y dasarrollo dels molts números del programa, dificultats y organisació que ha de reportarloshi molts treballs y robárloshi molts ratos, pero de desitjar es procurin per tots los medis que no s' anticipi á la oficial l' iniciativa particular, perqué aixó causa molt mal efecte.

—

Segons tením entés, ahir sortí pera Barcelona una comissió de la Junta Directiva de la distingida Societat «El Círculo», acompanyada del acreditat constructor de mobles nostre particular amich D. Enrich Oliva, ab l' objecte de ultimar alguns treballs pera 'l carro que dita societat se proposa construhir pera la cavalgata de las próximas festas.

La importancia de l' esmentada Societat y l' acreditat gust artístich del individuo á qui s' ha confiat la direcció del projecte, fan esperansar que 'l carruatje que 's construheix ha de cridar l' atenció pública, tant per sa riquesa com pel gust que ha de presidir en l' elecció y desarrollo del assumpto.

—

[illegible] d' ahir tingué lloch en la societat «Círculo Republicano Histórico» una escullida funció teatral.

L' obra que 's posá en escena fou lo patriótich drama catalá en tres actes original dels inmortals dramaturchs J. Pelay y Briz y Frederich Soler, titulat «La Fals».

L' execució que obtingué fou bona, considerán la importancia de l' obra.

La Srta. Bassedas feu una *Dolors* de primera veyentse ben clars los avensos que li proporciona son constant estudi.

Lo Sr. Gasol interpretá á la perfecció lo bonich paper de Sisó, aixís com també los Srs. Estivill, que 'ns demostrá una vegada mes que es un aficionat dels que valen, Rovira, Vila y Albareda.

—

Ahir nos feu un dia de lo mes agradable, lo que contribuhí á que nostres vehins sortissen per la tarde á esplayarse al camp.

Aixís mateix lo camí de la mina se vegé molt concorregut y moltas foren las personas que s' aprofitaren d' aquell passeig pera visitar las obras del nou Manicomi.

—

Diumenge se posaren en escena en lo teatro de la societat «La Palma», la bonica comedia «Entrar per la finestra» y la sarsuela «Primer jo».

Sols presenciarem la execució de la comedia y d' ella podém dir que fou superior, y com que tots los que hi prengueren part cumpliren no com á aficionats sino com á verdaders actors, ens absteném d' anomenarlos.

Lo Sr. Pallejá que 's doná per primer cop á coneixer al públich de «La Palma» demostrá que té perfecte domini de l' escena y suficient talent pera conrehuarla.

—

Lo «Diario de Avisos» de Manresa diu que l' orador sagrat Reverent Mossen Joseph Cardona ha prestat la fiansa exigida pel jutge d' instrucció de Cervera, quedant per consegüent sense efecte l' auto de presó dictat per aquell jutjat ab motiu del sermó pronunciat á Tárrega per aquell digníssim sacerdot.

—

Lo recaudat en lo dia d' ahir en la Administració de Consums per diferentas especies pujá á la cantitat de 1200'50 pessetas.

—

Segons veyém en nostre colega lo setmanari local *Reus*, te en projecte una suscripció quin producte se-

ría destinat á la Escola Municipal de dibuix d' aquesta ciutat.

No 'ns sembla del tot dolenta aquesta idea, pero com ja suposa la *Crónica Reusense*, no creyém que respongui als bons desitjos de son iniciador.

—

Diu *La Renaixensa*:

«Lo conflicte económich segueix son curs; es una malaltía que no va ni endevant ni enderrera. Lo delegat d' Hisenda va enviar al Alcalde una nova comunicació demanantli que tot lo més aviat possible 's faciliti als agents executius los corresponents permisos pera entrar en los domicilis dels industrials morosos en lo pago de la contribució. Lo Dr. Robert va contestar que mentres no s' hagi complert tot lo que la lley prescriu no está ell disposat á facilitar aquells permisos. Per la mateixa Alcaldía li ha sigut retornat al agent executiu l' expedient instruhit als industrials que no pagan.

Es molt bonich lo paper que fa 'l representant de la Hisenda Espanyola, que á dreta lley hauría de ser lo més partidari de que 's cumplíssen al peu de la lletra las prescripcions legals, per lo mateix que son las que regulan las sevas propias atribucions y donan forsa y rahó á sa autoritat y á sas energías, y enlloch de concretarse á fer lo que segons ditas disposicions hauría de fer, s' empenya en anar per camins torts y á pendre midas que no sembla sino que té un marcat interés en que l' actual conflicte económich no 's solucioni en bé de tots, sino al contrari, que acabin per exaltarse fins los més pacients y tot se 'n vagi á norris.

Pero 'ls industrials tenen seny y saben ben be lo que poden y lo que deuhen fer; ells no consentirán que 's fassi cap acte que no estigui ajustat extrictament á la lley, sian los que sian; l' Alcalde, per altra part, no 's deixará enganyar per cap *castila* ni per cap dels qui, devent vetllar per lo cumpliment de las lleys, se burlan d' ellas y tractan de falsejarlas.

Consti, donchs, una vegada més, que aquí no 's vol passar per sobre de la Lley, sino que aquesta 's cumpleixi are y sempre ab extricta justicia.»

—

Se tracta de constituhir á Tarragona una Delegació de la Unió catalanista, á qual fí se convocará á una reunió la setmana próxima.

—

Diu lo *Diario de Tarragona*:

«La cuestió algo batallona surgida entre 'ls Ajuntaments de Reus y Vilaseca y á la qual per vicis tradiccionals ó de temperaments poch conciliadors, se donés proporcions exajeradas, quedá terminada d' un modo satisfactori.

Desde are haurán pogut adivinar nostres lectors que aquest resultat se deu principalment al tacte exquisit del senyor gobernador, tan adversari de midas extremas y ruidosas, com defensor del sosteniment del principi d' autoritat.

Omitint, donchs, los detalls del assumpto, bastant enutjós per cert, nos complahém sí en consignar que ab lo fí de donarli una solució concreta y arreglada á dret, la Junta d' instrucció pública en una de sas últimas sessions adoptá 'l següent acort: «que acordat á sa vegada per l' Ajuntament de Reus, que no continuhi la cessió de part del edifici «Aduana de Salou» pera escola y habitació de la mestra, s' ordeni al Ajuntament de Vilaseca que faciliti local ahont traslladar los utensilis de la escola, ab lo fí de que aquesta pugui funcionar desseguida.»

—

Los següents fets interessants los reproduhím de nostre estimat company *Lo Gironés*:

«Lo dia 26 del mes passat, tercer dia de la festa major de Santa Coloma de Farnés, tingué lloch en aquella important població una festa del tot catalana: l' acte de la benedicció de la bandera del somatent, que es una senyera de las cuatre barras, tota de seda, que porta brodada en un costat la imatje de la Mare de Deu de Montserrat y en l' altre 'l lema del Somatent «Pau, Pau y sempre Pau». Hi assistiren més de cent individuos dels somatents de la comarca y varis cabos y subcabos, presidint l' acte 'l tinent coronel D. Eduart Fernandez, gefe dels somatents de la comarca gironina.

Se va celebrar una missa de campanya que fou ohida per una inmensa gentada, desfilant després los somatents per devant de la bandera y fentli 'l saludo de fidelitat. Se pronunciaren diferents discursos, tots en catalá, com procedía tractantse d' una institució genuinament catalana, dirigint al final lo senyor Fernandez desde 'l balcó de la Casa de la Vila la paraula, en nostra parla, als somatents recomanantloshi que vetllin sempre per una institució que conta més de cuatre sigles d' existencia y que tantas probas te donadas de son valor. Bé pel somatent que de tal modo honra la bandera catalana».

—

Secció oficial

Comissió de festejos

Devent construhirse un tablado de fusta en ahont se disparin los castells de fochs artificials se publica aquest anunci pera que 'ls fusters d' aquesta ciutat que tingan per convenient fer proposicions pera la construcció de dit tablado se presentin á tractar d' aquest assumpto ab la Comissió de festejos de dotze á dos cuarts de duas de la tarde tots los dias en aquestas Casas Consistorials.

Reus 6 d' Octubre de 1899.—Lo President, Emili Vallvé.

—

Cambra de Comers

SERVEY IMPORTANT

Lo senyor Director d' Aduanas acaba de concedir un nou y definitiu plasso, que acaba lo 14 del actual, pera la presentació de relacions juradas d' existencias y obertura de comptes corrents, á tots los fabricants y comerciants en alcohols, arguardents y licors, enbarcadors de vins, fabricants de mistelas, etc. etc., que per la Lley venen obligats á dita formalitat, ab la sola diferencia que aixís com fins lo dia 10 de Setembre útim en que terminá 'l plasso primitiu, s' admeteren aquells sense cap justificació de son origen legal, avuy es precis pera admétressel que ho justifiquin ab vendís, facturas y qualsevol altre document que acrediti sa adquisició d' una fábrica del Regne.

Aquesta Cambra recomana als interessats que no deixin de presentar avans del dia 14 del actual al senyor Administrador de la Aduana de Tarragona los documents y solicituts avans indicadas, al objecte de posarse en condicions de travallar y d' evitarse, de no ferho, los graves perjudicis que en breu podrían irrogárselshi, donchs als que no 's trobin en condicions legals després del plasso senyalat, incorrerán en multas que no baixaran de cinch centas pessetas.

Reus 6 Octubre 1899.—P. A. de la J. D.—Lo Secretari, Tomás Abelló.

—

Centro de Lectura

Havent acordat aquesta Junta de Gobern, que 'l solemne acte de la repartició de premis als alumnos que mes se distingiren durant lo finit curs, tingui efecte lo próxim diumenge 15 del actual en lo Teatro Fortuny, s' anuncia que 'l dimars, dia 10, quedará obert lo despaig de localitats en la Consergería d' aquest Centre.

Així mateix s' ha acordat que 'ls senyors socis puguin disfrutar d' entrada gratis á qual efecte, poden desde dit dia 10 passar á recullir la corresponent contrassenya.

Lo que 's fá públich pera general coneixement.

Reus 7 Octubre 1899.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari de torn, P. Pellicer Serra.

—

Circol Artistich Catalá

Responent al objecte del per qué ha sigut fundada aquesta societat y en cumpliment de lo que preceptúan los Estatuts, se posa en coneixement dels senyors socis que molt en breu, y sens perjudici de posarne alguna més, quedarán obertas las classes d' instrucció, solfeig, dibuix lineal, de figura, d' adorno y modelat al «barro» á quin efecte s' está procedint al arreglo de las dependencias en que deurán quedar instaladas.

Tots los senyors socis tenen dret á matricularse á qualsevol de ditas classes, donant previ avís á la Consergería pera la consegüent inscripció, sense cap classe de dispensi per sa part, notificant que ditas classes s' obrirán lo dia 15 del present mes.

Lo Secretari 4.art, Joseph Sans.

—

Registre civil

dels dias 7 y 8 d' Octubre de 1899

Naixements

Joan Bautista Esplá y Gimenez Zadaba, Lissón. de Anselm y Remeys.

Matrimonis

Joseph Anguera Fernando, ab María Martí Figuerola.—Serafí Torrell Besora, ab Eugenia Monné Roca.

Defuncions

Joaquim Rofes Llorens, 31 anys, S. Vicens, 24.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Francisco de Borja.

Sant de demá.—Sant Nicasi.

Secció comercial

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del día d' ahir.

Interior	65'22	Cubas del 86	73'
Orenses	13'05	Cubas del 90	61'18
S. Juan	'	Aduanas	96'37
Norts	53'	Ob. 5 0|0 Almansa	90'25
Fransas	46'10	Id. 3 0|0 Fransa	45'18
Filipinas	79'25		

PARIS

Exterior	61'65	Norts	'

GIROS

París	25'30	Londres	31'75

Se reben órdres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

—

J. Marsans Rof

Representant en Reus: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26. (*Teléfono núm. 21*)

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	65'20	Aduanas	96'37
Exterior	'	Norts	52'90
Amortisable	'	Fransas	46'15
Cubas 1896	72 87	Orenses	13'10
Cubas 1890	61 12	Obs. 6 0|0 Fransa	88'12
Filipinas	79'12	Id. 6 0|0 »	45'
Exterior París	61'76	Id. 3 0|0 »	'

GIROS

París	25'30	Londres	31'75

Ordres de Bolsa pera Barcelona Madrid y París.—Compra y venda al comptat de tota classe de valors.—Descompte de cupons.—Compra de monedas d' or y billets de tots los paissos.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

—

Cambis corrents

en lo dia d' ahir donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper
Londres 90 dias fetxa.	31'	'	31'10
» 60 dias fetxa	'	'	'
» »	'	'	31'60
París 90 dias fetxa	'	'	'
París vista	'	'	23'60
Marsella vista	'	'	'

VALORS LOCALS	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.	625		
Industrial Farinera	575		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams		650	
Manufacturera de Algodón	100	110	
Companyía Reusense de Tranvías			
Companyía Reusense de Tranvías privilegiadas de cinch per 100	200		

Anuncis particulars

CLASSES DE MÚSICA

TEORIA Y PRACTICA MODERNA DE

SOLFEIG, PIANO Y CANT

A DOMICILI Y EN SA CASA PER LO PROFESSOR

DON ESTANISLAO MATEU

Arrabal Santa Anna, 64, Entressol.

Curs especial pera senyoretas

APRENENT REPARTIDOR

Se necessita un en la Imprempta d' aquest diari.

Telégramas

Madrid 9.

L' embaixador nortamericá á Madrid ha escrit á las familias dels presoners dels tagals que li havian enviat cartas pera que s' interessés en son rescat, que res pot fer y que es preferi le que dirigeixin sas súplicas al senyor Silvela.

—A Oporto 's registraren ahir quatre invasions de peste bubónica.

Al Hospital de dita ciutat hi ha 45 apestats, onze d' ells graves.

Lo Dr. Salimbeni ha rebut de París la ordre de continuar á Oporto.

—Lo gobern no te noticias oficials de lo que se suposa ocorregut á la Habana, ahont las autoritats prohibiren la exhibició de la bandera espanyola.

—S' assegura que en lo Consell de ministres que se celebrará dissapte quedará ficsada la xifra definitiva de las economías.

—Ab referencia á noticias particulars de Manila, se sab que l' arquebisbe Nozaleda se troba disposat á permaneixer á Filipinas fins que s' hagi rescatat l' últim presoner espanyol.

Allavors regressará á Espanya, puig no está disposat á acceptar la soberanía nortamericana.

París.—Los telégramas de Constantinopla confirman la noticia del assessinat de Said-bajá, comés per un oficial albanés, en lo moment d' embarcarse en lo pont de Jalatea.

S' ignoran los móvils del crim.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Invitación para participar á la pròxima

GRAN LOTERÍA DE DINERO.

500,000

MARCOS

ó aproximadamente

PESETAS 750.000

como premio mayor pueden ganarse en caso mas feliz en la nueva gran Lotería de dinero garantizada por el Estado de Hamburgo

ESPECIALMENTE:

1	Premio á M	300000
1	Premio á M	200000
1	Premio á M	100000
2	Premios á M	75000
1	Premio á M	70000
1	Premio á M	65000
1	Premio á M	60000
1	Premio á M	55000
2	Premios á M	50000
1	Premio á M	40000
1	Premio á M	30000
2	Premios á M	20000
26	Premios á M	10000
56	Premios á M	5000
106	Premios á M	3000
206	Premios á M	2000
812	Premios á M	1000
1518	Premios á M	400
36952	Premios á M	155
19490	Premios á M	300, 200, 134, 104, 100, 73, 45, 21

La Loteria de dinero bien importante autorizada por el Alto Gobierno de Hamburgo y garantizada por la Hacienda pública del Estado, contiene *billetes* **118.000** de los cuales **59.180** deben obtener premios con toda seguridad.

Todo el capital incl. 58820 billetes gratuitos importa

Marcos 11,764.525

ó sean aproximadamente

PESETAS 18,000.000

La instalación favorable de esta Loteria está arreglada de tal menera, que todos los arriba indicados 59.180 premios hallarán seguramente su decisión en 7 clases sucesivas.

El premio mayor de la primera clase es de marcos 50.000, de la segunda 55.0 0 asciende en la tercera á 60,000, en la cuarta á 65.000, en la quinta á 70.000 en la sexta á 75.000 y en la séptima clase podria en caso mas feliz eventualmente importar 500.000, especialmente 300.000, 200,000 marcos etc.

La casa infrascrita invita por la presente á interesarse en esta gran loteria de dinero. Las personas que nos envian sus pedidos se servirán añadir á la vez los respectivos importes en billetes de Banco, libranzas de Giro Mutuo, estendidas á nuestra orden, giradas sobre Barcelona o Madrid, letras de cambio facil á cobrar, ó en sellos de correo.

Para el sorteo de la primera clase cuesta:

1 BILLETE ORIGINAL ENTERO. PESETAS 9.—
1 BILLETE ORIGINAL MEDIO. PESETAS 4'50

El precio de los billetes de las clases siguientes, como tambien la instalación de todos los premios y las fechas de los sorteos, en fin todos los pormenores se verá del prospecto oficial.

Cada persona recibe los billetes originales directamente que se hallan provistos de las armas del Estado, como tambien el prospecto oficial. Verificado el sorteo, se envia a todo interesado la lista oficial de los números agraciados, prevista de las armas del Estado. El pago de los premios se verifica segun las disposiciones indicadas en el prospecto y bajo garantia del Estado. En caso que el contenido del prospecto no conviniera á los interesados, los billetes podrán devolvérsenos pero siempre antes del sorteo y el importe remitídonos será restituido. Los pedidos deben remitírsenos directamente lo mas pronto posible pero siempre antes del

20 de Octubre de 1899

Valentin y Comp.

Expendeduria general de loterias

HAMBURGO

ALEMANIA.

Para orientarse se envia gratis y franco el prospecto oficial á quien lo pida

Servey dels trens de viatjers

De Mora á Reus

SORTIDA		ARRIBADA
4'19 m.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	7'54 m.
5'45 m.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe........	7'01 m.
8'41 m.	tren mercancías cotxes de 2.ª y 3.ª classe	12'31 t.
12'02 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	1'53 t.
5'23 t.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	8'48 n.

De Reus á Mora

SORTDA		ARRIBADA
7'01 m.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	9'49 m.
1'26 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	3'14 t.
3'28 t.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	6'29 t.
7'03 n.	tren de id. ab cotxes 2.ª y 3.ª classe	10'06 n.
9'23 n.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe........	10'31 n.

De Reus á Barcelona

SORTIDA		ARRIBADA	
4'13 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe (1)	8'22 m.	Línea Vilanova
4'43 m.	» » » » » »	9'41 m.	» Vilafranca
7'09 m.	tren exprés ab cotxes de primera classe...	9'21 m.	
1'01 t.	tren de mercancías ab cotxes 2.ª y 3.ª classe	7'34 n.	
1'59 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª clase.....	5'08 t.	
6'35 t.	tren mixto ab cotxes de 2.ª classe (2).........	10'13 n.	

De Barcelona á Reus

SORTIDA		ARRIBADA	
5'25 m.	tren mixto ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe (3)	10'17 m.	Línea Vilafranca
9'51 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe	1'01 t.	
11'13 m	tren mercancías ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe	6'35 t.	
1'55 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe	5'31 t.	
7'02 t.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe	9'15 n.	

Reus 1 de Juliol de 1899.

(1) Trasbort á Sant Vicens.
(2) Idem á Roda y Sant Vicens
(3) Idem á Sant Vicens y Roda

Ferrocarril economich de Reus á Salou

Servey de trens que regirá desde 12 d' Octubre de de 1899.

Sortidas de Reus.—4'10, 9'00 matí, 2'32, 5'43 tarde.

Sortidas de Salou.—4'56, 10'49 matí, tarde 5'10 y 7'25 nit.

Tranvía á vapor.—Sortidas de la estació: 11'20 y 7'50 nit.—Sortidas del Arrabal: 8'45 matí y 2'15 t.

Reus 26 de Septembre 1899.

Publicacions regionalistas que 's reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», diari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenal de Catalunya, «L' Art del Pagés», quinzenari, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L' Olotí», setmanari de Catalunya, de Olot.—«Las Quatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadés.—«Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellense», setmanari de Catalunya, del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euskazale», setmanaris de Bilbao (Bizcaya).—«El Eco del Guadalope», setmanari de Alcañiz (Aragó).

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Octubre de 1899

Linea directa pera 'l Rio de la Plata

Sortirá de Barcelona lo dia 21 de Octubre directament pera Montevideo y Buenos-Aires lo magnífich y rápit vapor francés

ITALIE

LINEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortirán de Barcelona pera Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos-Aires los grandiosos y acreditats vapors francesos

lo dia 11 de Octubre lo vapor France
lo dia 27 de " " Les Andes

Consignataris á Barcelona, RIPOL y C.ª, Plassa de Palacio.—Barcelona.

Llibre important

CARTILLA RÚSTICA

PAREUS DELS PLANTADORS

DE

Vinyas Americanas

Aquest llibre, conforme lo seu nom indica, es de gran interés actualment á tots los pagesos y propietaris de vinyas, tota vegada que en éll á més de donarse compte dels importants temas que foren objecte de discussió en lo congrés que se celebrá en Sant Sadurní de Noya, s' hi troban esplicadas ab claretat totas aquellas operacions y cuydados que indispensablement requereix lo cultiu del nou cep americá, entre altres: **multiplicació y plantació de la nova vinya; empelt; poda, y alseda dels ceps y manera de cuydarlos; verdader modo de espampolar y de abonar y femar las vinyas, etc.; etc.**; seguit d' altres no menos importants datos molt dignes de tenirse en compte sobre la manera de condubir la verema, modo d' obtenir bons vins negres, blanchs y rosats, y cuydados de que deuhen ser objecte los cellers; segons instruccions que al objecte donan los més práctichs é inteligents viticultors d' Espanya y Fransa; tot ab lo fí d' obtenir lo millor rendiment possible del ví, pera que puga compensar los costosos sacrificis que requereix la plantació de la nova vinya.

Forma aquest llibre un volúm en octau de més de 100 páginas en bon paper y clara impressió, enquadernat á la holandesa y 's ven en aquesta Imprenta, al preu de UNA PESSETA.

OBRA NOVA

Fills ilustres de Reus

DE

Francisco Gras y Elías

3 pessetas exemplar.—Se ven en aquesta Imprempta.